

ט"ז בחשוון תשע"ט
25 באוקטובר 2018
חש. 15080-2018

משרד האוצר

מדינת ישראל

**ועדת המכרזים לבחירת בנקים להעמדת הלוואות בערבות מדינה
לפרויקטי התייעלות אנרגטית**

מכרז פומבי מס' 2018/4872 (להלן: "המכרז") - הודעה מס' 2

1. בהתאם לסמכותה לפי סעיף 4.3 למסמכי המכרז, ועדת המכרזים מתכבדת בזאת לשלוח את תשובותיה לשאלות ההבהרה שנשלחו על ידי הפונים.
2. למכתב מצורפים בקובץ נפרד מסמכי המכרז בנוסח המתוקן, הכולל את השינויים המפורטים להלן. במקביל מפורסם הנוסח המתוקן של מסמכי המכרז בכתובות האינטרנט שבהן פורסם המכרז בנוסח המקורי.
3. הנוסח המתוקן של מסמכי המכרז הוא הנוסח המחייב.
4. מסמך זה מהווה חלק בלתי נפרד ממסמכי המכרז ועל המציע להגיש מסמך זה חתום על ידי מורשי החתימה מטעמו במסגרת מסמכי הצעה למכרז.

בכבוד רב,

גיל כהן

סגן בכיר לחשב הכללי ויו"ר ועדת המכרזים

להלן יפורטו השינויים שבוצעו במסמכי המכרז, והתשובות לשאלות ההבהרה שהועברו על ידי הפונים.

למען הסר ספק יצוין כי הוראות המכרז כפופות להוראות הרגולטוריות כפי שיחולו ויתעדכנו מעת לעת.

מס"ד	סעיף/ מראה מקום אחר	שאלה/הערה	תשובת ועדת המכרזים
1.	כללי	נרצה לדעת האם המימון להלוואות המפורט במסמכי המכרז הוא גם לפרויקטים של החברה אצל לקוחותיה בחו"ל.	על-פי התכנית שאושרה במסגרת החלטת ממשלה מס' 1403 המבוססת על החלטה 542, יינתנו הלוואות בערבות מדינה לפרויקטי התייעלות אנרגטית לצורך השגת היעדים הלאומיים המוגדרים בהחלטה. לכן, המימון יינתן אך ורק לפרויקטים בישראל.
2.	כללי	האם רשות מקומית תוכל לקבל הלוואה במסגרת מכרז זה?	לא. ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב להגדרה של "לווה" בסעיף ההגדרות בנספח א'.
3.	כללי	לעמדתנו, הגדרת התכנית במתכונת המוצגת במסמכי ההזמנה להציע הצעות, מפספסת את הפוטנציאל הטמון ביצירת שת"פ בין ספקי שרותי האנרגיה והלקוחות. לדעתנו, יש לשלב בשיח גורמים מובילים בתחום ההתייעלות האנרגטית כדי לבנות מנגנון שיאפשר את השגת היעד של צמצום צריכת החשמל.	ועדת המכרזים מבקשת להבהיר כי שיתוף בעלי עניין לגיבוש הקריטריונים להזמנה להציע הצעות בוצע במסגרת דיוני הוועדה הבין משרדית שהובילה את פרסום מסמכי המכרז, ובהתאם להחלטות הממשלה מס' 542, 1403 והחלטה 3269 אשר פירטה את התכנית הכוללת להשגת יעדי ההתייעלות, שתכנית הערביות היא רק חלק ממנה. משרד האנרגיה ישמח לשתף פעולה ומזמין את הפונה לפרט בפניו תכניות נוספות שלא נלקחו בחשבון במסגרת החלטה 3269.
4.	סעיף 1 להזמנה להציע הצעות והגדרת "הפחתה של צריכת החשמל בשנה"- בסעיף הגדרות בנספח א'	החלטת הממשלה מכוונת לכל מיזם של התייעלות אנרגטית. במסגרת המכרז ניתן להגיש כיום רק מיזמים של צמצום צריכת החשמל הניתנים למדידה בקוט"ש לשנה. מבוקש לאפשר לפתוח את רשימת הטכנולוגיות המאושרות גם לצמצום צריכת הדלקים. לדוגמא מעבר מחימום בעזרת מזוט לחימום חשמלי וליצור משולב של כוח וחום.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה. על-פי התכנית שאושרה במסגרת החלטת ממשלה מס' 1403 המבוססת על סעיף 1(ב)1 בהחלטת ממשלה 542, יינתנו הלוואות בערבות מדינה לשם השקעה בהתייעלות אנרגטית לצורך צמצום צריכת החשמל. ההחלטה אינה מתייחסת לצמצום צריכת הדלקים.
5.	סעיף 4.6 בהזמנה להציע הצעות	מבוקש להבהיר מה לרשום על שתי המעטפות הפנימיות שיוגשו לתיבת המכרזים?	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 4.5.4 המתוקן.
6.	סעיף 4.6.1 להזמנה להציע הצעות	נבקשם לתקן את תאריך ההגשה בהתאם לתיקון שנעשה בסעיף 4.1.1	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 4.6.1 המתוקן.
7.	סעיף 5.4 בהזמנה להציע הצעות	נבקשם להבהיר את המועד המחייב למסירת הערבות הבנקאית. עפ"י סעיף 5.4 בהזמנה להציע הצעות, הערבות תוגש אם וכאשר יזכה הבנק, לעומת זאת עפ"י נספח ב', הערבות תוגש עם ההצעה.	המועד המחייב למסירת הערבות הבנקאית הוא כמפורט בסעיף 5.4 ולאחר קבלת ההודעה על בחירתו של הזוכה. במסגרת הגשת ההצעה, יש לחתום בתחתית העמוד בכל מסמכי המכרז, לרבות על הנספחים הריקים, וזאת כאמור בסעיף 4.5 לנספח ב'.
8.	הגדרת "מחזור עסקים" בסעיף הגדרות בנספח א'	"עבור בקשות המוגשות בתאריכים מוקדמים מכך ייקבע היקף ההכנסות לפי מאזן מבוקר לשנה קודמת לשנת הכספים האחרונה ולפי מאזן בוחן ודוחות מע"מ מעודכנים לשנת כספים אחרונה" - האם לפי הנמוך או הגבוה מביניהם?	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב להגדרה המתוקנת ל"מחזור עסקים", כך שבמועד מוקדם יותר יבחן המחזור בהתאם למאזן בוחן ודוחות מע"מ מעודכנים לשנה הקלנדרית האחרונה.
9.	הגדרת "מחזור עסקים"- בסעיף הגדרות בנספח א'	לעמדתנו, ההגדרה אינה תואמת את הגדרת המונח "עסק" ובכל מקרה מחריגה עסקים קטנים שעובדים כעסקים שאינם מאוגדים.	ההגדרה מתיישבת עם המונח עסק ואינה מחריגה עסקים שאינם מאוגדים. ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב גם לתשובה לשאלה מס' 8 לעיל.
10.	הגדרת "פרויקט להתייעלות אנרגטית"-	לעמדתנו, ההגדרה אינה תואמת את הגדרת "הפחתה צריכת חשמל בשנה". זאת משום הדרשה כי "...יעילותו ניתנת למדידה בחיסכון באנרגיה במונחי קילוואט".	ועדת המכרזים מסכימה כי קיימות טכנולוגיות אשר מדידת החיסכון בהן מורכבת ולעתים בלתי אפשרית

	ישנן טכנולוגיות שמקשות על מדידת החיסכון בפועל, ויש לקחת זאת בחשבון בתהליך העבודה.	בסעיף הגדרות בנספח א'
11.	נבקש לקבל את התייחסותכם לכך שנוכח לעת הזו לא קיים נוהל גריטה של משרד האנרגיה.	הגדרת "ציד חייב בגריטה"- בסעיף הגדרות בנספח א'
12.	לעמדתנו, הניסיון להגדיר מראש רשימת טכנולוגיות מצמצם את המגוון הרב של הפרויקטים האפשריים ואת האפשרות להשיג את יעדי הקרן.	הגדרת "רשימת הטכנולוגיות למימון"- בסעיף הגדרות בנספח א'
13.	בשוק קיימות שיטות מימון נוספות למימון פרויקטי התייעלות אנרגטית (לדוגמא, חברה שעובדת בשיטת הבטחת חיסכון ושאינה בהכרח חברה אסקו). האם חברות מסוג זה נכללות בהגדרת "הלווה" כאמור?	הגדרות "מגיש הבקשה להלוואה", "מגיש הבקשה", "לווה"- בסעיף הגדרות בנספח א'
14.	נבקשכם לקבוע 14 ימי עסקים במקום "שבועיים".	סעיף 3.1.9 בנספח א'
15.	נבקשכם להבהיר כי הנחיות סעיף זה כפופות להוראות החוק בדבר שעבוד נחות, סעיף 7 לחוק הבנקאות שירות לקוח.	סעיף 3.1.10 בנספח א'
16.	מבוקש להוסיף שמדובר בהלוואה נוספת ב"מסגרת הקרן" (כפי שרשום בסעיף 4.4.2).	סעיף 4.4.1 בנספח א'
17.	נבקשכם להבהיר האם במקרה שבו הלקוח עדיין עומד בקריטריון של סעיף 6.1.5 אם הוא הוגדר פגום עם הסדר חוב שמשולם.	סעיף 6.1.5 בנספח א'
18.	נבקש את התייחסות ועדת המכרזים לכך שהדבר עשוי לפגוע בעסקאות בעלות אופי performance contracting, סוג העסקאות המועדפות על ידי חברות אסקו. לדעתנו תנאי זה יצמצם את מספר העסקאות הצפויות.	סעיף 6.2.9 בנספח א'
19.	נבקש לדעת איך נקבעת רשימת היועצים, וכיצד נמנעים ניגודי אינטרסים מול הבנק או הלקוח.	סעיף 6.3.2 בנספח א'
20.	נבקשכם להבהיר כיצד ייבחר הבודק המקצועי ומי יגדיר את הסטנדרט המקצועי הנדרש.	סעיף 6.3.3 בנספח א'
21.	מבוקש להקטין את טווח הזמן עד לאפשרות להגשה בקשה נוספת הספציפית, כדי למנוע עיכוב של ביצוע פרויקטי התייעלות אנרגטית במשק.	סעיף 6.3.6 בנספח א'
22.	לעמדתנו, מהסעיף ניתן להסיק כי נדרשת היכרות מעמיקה של הבודקים המקצועיים עם מתודולוגיות בדיקה. מוצע כי יאושרו כבר כעת מתודולוגיית המדידה במסגרת בדיקת הבקשה, כך שאלה יהיו גמישות מספיק וידעו לתת מענה לכל השינויים האפשריים במסגרת תקופת מדידת התוצאות.	סעיף 6.3.7 בנספח א'
23.	נבקש להביא לתשומת לב ועדת המכרזים כי, למיטב הבנתנו, יכולתו של הבנק לספק שירותי הערכת סיכון לפרויקטי התייעלות אנרגטית תלויה בהכללת המנגנון של ערבות המדינה לפרויקטים כאלה, כחלק מפעילות מחלקת	סעיף 6.3.8 בנספח א'
	ולחפך. על כן, מתודולוגיית מדידת החיסכון ואימותו יעשו בהתאם לכל מקרה ספציפי.	
	נוהל הגריטה יפורסם בסמוך למועד תחילת פעילותה של הקרן על-ידי משרד האנרגיה.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסיפא של ההגדרה, ולסעיף 6.5.7.5 בנספח א', לפיהם "רשימה זו ניתנת לשינוי בהתאם לקביעת המזמין". בנוסף בנספח ח'3 מצוין במפורש כי "רשימה זו אינה מהווה רשימה סגורה". זו גם הסיבה שהרשימה צורפה כנספח הניתן לעדכון ולא כחלק אינטגרלי מתוכן ההסכם עצמו.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב להגדרת "חברת אסקו" כמפורט בנספח א', לפיה החברה יכולה להיות חברה התייעלות אנרגטית או חברת אסקו, כמפורט ברשימה המפורסמת על ידי משרד האנרגיה.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 3.1.9 המתוקן, המגדיר 12 ימי עסקים.	
	יובהר כי הוראות החוק והוראות כל דין ובכלל זה סעיף 7 לחוק הבנקאות (שירות לקוח), תשמ"א-1981, גוברות על ההנחיות המפורטות במסמכי המכרז.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 4.4.1 המתוקן.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב להגדרת "חוב פגום".	
	הסעיף מגדיר את הזכות להוסיף את התנאי הנוסף בקשר לערך מינימלי של עלות הפרויקט לקוטי"ש נחסך, בהתאם לשיקול דעתו הבלעדי של המזמין. בשלב זה תנאי זה אינו נדרש.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.3.2 המתוקן בנספח א'.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב להגדרת "בודק מקצועי" אשר יכול שיהיה עובד משרד האנרגיה או יועץ מטעמו. היועצים נבחרים בהתאם לאמות המידה המקצועיות המוגדרות במשרד האנרגיה.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.3.6 המתוקן.	
	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב להגדרת "בודק מקצועי" בסעיף ההגדרות בנספח א'. יפורסמו דוגמאות למתודולוגיה המאושרת באקסל הגשת הבקשות לקבלת הלוואות מהקרן, אשר יפורסם טרם תחילת פעילותה של הקרן.	
	בהתאם לאמור בסעיף 6.3.8 בנספח א', הבנק נדרש לספק בדיקה מקצועית, הערכת סיכון וכיוצא באלה, כפי שהוא נוהג לעשות בהלוואות דומות, שאינן בערבות מדינה. ועדת המכרזים לא רואה צורך לחייב	

	מראש את הפעילות למחלקה ספציפית מעבר לאמירות המופיעות בסעיף זה.	project financing בבנק. לעמדתנו יש לחייב את הבנק לכלול את פעילות הקרן כחלק מפעילות המחלקה כאמור.		
24.	ועדת המכרזים מבהירה כי ההחלטה האם לגבות את העמלה המפורטת בסעיף 6.6 מהעסקים הלוויים או לשאת בעמלה בעצמה נתונה לשיקול דעתו של הבנק, בכפוף לכל דין.	נבקשכם להבהיר כי הבנק רשאי לגבות מהלקוח סכום של 200 ₪ כאמור בסעיף 6.3.13, וגם את סכום עמלת הקצאת הבטוחה שהבנק אמור לשלם למדינה בשיעור 0.2%.	סעיף 6.3.13 בנספח א'	
25.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב כי העברת ההחלטה אודות דחיית הבקשה על ידי הוועדה הבין משרדית נעשית על ידי הוועדה עצמה ולא על ידי הבנק.	לעמדתנו האמור בסעיף 6.3.14 אינו תואם את תיאור התהליך כמפורט בנספח ח'1. בהתאם לנספח ח'1 ניתן להגיש ערר על דחיית הוועדה הבין משרדית, ואולם כיצד ניתן לעדכן את הלווה אם סעיף 6.3.14 לא מתיר לבנק להעביר לו מסמכים.	סעיף 6.3.14 בנספח א'	
26.	ועדת המכרזים מאשרת את האמור.	נבקשכם להבהיר האם סמכותה של ועדת האשראי בבנק, מוגבלת בשינוי חיובי או שלילי של ההחלטה של הוועדה הבין משרדית בגבולות 15%.	סעיף 6.4.3 בנספח א'	
27.	העתק מההחלטה יועבר ליו"ר הוועדה הבין משרדית כמפורט בסעיף 6.4.3. ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב גם לתשובות לשאלות הבהרה מס' 18-22 במסמך שאלות הבהרה מס' 1 אשר פורסם ביום 6 בספטמבר 2018.	נבקשכם לפרט מה צפוי להיות תהליך האישור אל מול הוועדה הבין משרדית במקרה והבנק מבקש בוועדת האשראי לאשר מתחת או מעל ל-15% או לתקופה קצרה יותר.	סעיף 6.4.3 בנספח א'	
28.	הסעיף מגדיר את שיעור המרווח המקסימלי מריבית הפריים שאותו יוכל הבנק לגבות במסגרת פעילותה של הקרן. בשקלול הריבית בהלוואות שיועמדו בערבות מדינה, יביא בחשבון הבנק את שיעור הריבית בהלוואות דומות ובשים לב לקיומה של בטוחה בדמות ערבות המדינה.	לעמדתנו סעיף זה אינו ברור כלל, במיוחד לאור הביטוי "יהיה כמקובל במערכת הבנקאית הלוואות מסוג זה".	סעיף 6.5.4 בנספח א'	
29.	ועדת המכרזים מבהירה כי הסעיף יוותר בנוסחו המקורי ללא שינוי. בהמשך, ובהתאם לאופי והיקף הפעילות, תיבחן סוגיה זו מחדש.	נבקש להבהיר כי חברת אסקו היא לרוב חברת שירותים ולא חברת נכסים. להבנתנו, הדרשה המפורטת בסעיף זה תגביל את יכולתה של חברה האסקו לביצוע של מספר פרויקטים במקביל.	סעיף 6.5.7.6 בנספח א'	
30.	לא יתאפשרו הלוואות למימון פרויקט התייעלות אנרגטית במודל של החכר תפעולי. ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לנוסח המתוקן של ההגדרה של "פרויקט התייעלות אנרגטית" בסעיף ההגדרות בנספח א', כמו גם לתיקון סעיף 6.5.2 בנספח א' ולתיקון סעיף 1 בתצהירים של נספח ח'4 לעניין החכר תפעולי.	נבקשכם לבחון את התאמת התנאים המימוניים לעסקת המימון שעשויה לערוך חברת האסקו במודל לסינג תפעולי, בכל הקשור להיקף ההלוואה המקסימלי ותנאי ההלוואה המתאימים למודל זה.	סעיפים 6.5.7.6.1 ו-6.5.7.10 בנספח א'	
31.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לתיקון דרישת הבטוחות בסעיפים 6.5.7.8 ו-6.5.7.10 במקרים שבהם הלווה הוא חברת אסקו.	במקרה של חברת אסקו, הנכס או הרכיב שייכים ללקוח הקצה ולא לחברת אסקו, אולם מנגד חברת האסקו היא הלווה. נבקשכם להבהיר האם הכוונה לשעבוד הנכס של לקוח הקצה או לקבלת בטוחה נזילה במקרים מסוג זה.	סעיפים 6.5.7.8 ו-6.5.7.10 בנספח א'	
32.	ועדת המכרזים מאשרת כי אין הגבלה לגבי כמות הבקשות שניתן להגיש לקרן על ידי לווה בודד. הלוואות שיאושרו יועמדו בהתאם למגבלות הקבועות בסעיף. במקרה כזה, במקרה של הלוואה מאושרת שמסיימת את מכסת הלוואות שניתן להעמיד ללווה בודד, לא תאושר הלוואה נוספת, עד לסיום הטיפול באותה הלוואה.	נבקשכם להבהיר כי אין הגבלה על כמות הבקשות שניתן להגיש לקרן במקביל.	סעיף 6.5.8 בנספח א'	
33.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה ומפנה את תשומת הלב לסעיף 34 למסמך התשובות לשאלות הבהרה שפורסם ביום 6 בספטמבר 2018.	ככל שנדרש להעמיד את ההלוואה, בהתאם לאבני-דרך שמועדן אינו ידוע, מבוקש לגבות עמלת אי ניצול כנגד האשראי המאושר והבלתי מנוצל בשיעור שלא יעלה על 1.5% עד שנה ו-3.75% לאישורים מעל לשנה.	סעיף 6.5.8.2 בנספח א'	
34.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.5.9.4.2 המתוקן.	נבקשכם לתקן- במקום "אינה מפחיתה מערבותו המלאה של הלווה" מבוקש לרשום "אינה מפחיתה מחבותו המלאה של הלווה".	סעיף 6.5.9.4.2 בנספח א'	

35.	סעיף 6.5.10 בנספח א'	להבנתנו הרעיון שבבסיס המכרז הוא להעמיד ערבות מדינה, ומשכך לא ברור מדוע יש לדרוש במקביל גם את ערבותו האישית של הלווה כמפורט בסעיף 6.5.10.	ערבות המדינה מועמדת לבנק ולא ללווה ובכל מקרה היא ערבות שיורית, כך שהבנק נדרש למצות את הליכי הגבייה כנגד החייבים העיקריים ורק לאחר מכן יוכל לדרוש את המימוש הסופי של ערבות המדינה. ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיפים 6.11-6.12 בנספח א'.
36.	סעיף 6.5.10.1.2 בנספח א'	נבקשכם להבהיר האם הדרישה היא להעמיד ערבות בעלים על כל ההלוואה או רק על ה 15% כנדרש בסעיף 6.5.7 בנספח א'?	סעיף 6.5.10.1 דן בערבות בעלים ביחס לסכום ההלוואה ולא ביחס לסכום המפורט בסעיף 6.5.7.6 או בסעיף 6.5.7.10 בנספח א'. הדבר רשום בבירור בסעיף 6.5.10.
37.	סעיף 6.5.10.4 בנספח א'	נבקשכם להשאיר את שיקול הדעת לוועדת האשראי, כך שבמקום "חברי הוועד המנהל" או "מורשי החתימה" או "המעורבים בקבלת החלטות" יירשם "אאו" הכל לפי החלטת וועדת האשראי.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה. ככל שנדרש ניתן לדון עם המזמין בבקשה הספציפית כחריג לסעיף כאמור.
38.	סעיף 6.5.10.5 בנספח א'	נבקשכם לסייג את האמירה בסעיף כך שהוא יתייחס לבדיקת קיומן של ערבויות בעלים שהועמדו כנגד אשראי בבנק הזוכה בלבד.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה. הבנק יפעל לקבלת המידע ככל שנדרש, כדי שיוכל לפטור את בעל המניות כמפורט בסעיף זה.
39.	סעיף 6.5.11 בנספח א'	נבקשכם לבטל את הסעיף. להבנתנו לבנק ממילא כמעט ולא נותרת חשיפה לאור קיומה של ערבות המדינה.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה.
40.	סעיף 6.5.11.6 בנספח א'	להבנתנו, קיימות שתי אפשרויות לצבירת קרן הבטוחות- העמדת כל הסכום לפני העמדת ההלוואה, או צבירת הסכום בהוראת קבע לאחר העמדת ההלוואה. נבקשכם להבהיר מה קורה אם הוראת הקבע לא מכובדת? או שמבוטלת כך שלמעשה לא נצבר סכום הקרן הנדרש?	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.5.11.6.6 שהתווסף, ולתת סעיף 10 בסעיף 7.1 בנספח א'.
41.	סעיף 6.5.11.6 בנספח א'	איזה מנגנון בקרה יהיה על תשלום הוראת הקבע כנדרש, ועל מי מוטלת האחריות בדיווח?	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.5.11.6.6 שהתווסף, ולתת סעיף 10 בסעיף 7.1 בנספח א'.
42.	סעיף 6.5.11.6 בנספח א'	מי קובע את גובה סכום קרן הבטוחות בקשר לכל הלוואה, ולפי איזה קריטריונים?	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.5.11.6.2 בנספח א' הקובע את גובה קרן הבטוחות, ולסעיף 6.5.11.6.3 בנספח א' המתייחס לאפשרות לשנות את סכום הקרן הנדרש. במקרה של בקשה חריגה מהסכום הנדרש, יציג הבנק לוועדה הבין משרדית את הנימוקים והקריטריונים שלאורם הוא ממליץ לשנות את גובה הקרן המוגדר בהסכם.
43.	סעיף 6.5.11.6 בנספח א'	נבקשכם לחדד כי במקרה וקרן הבטוחות מחולטת בשל אי עמידה בדרישות הביצוע בפרויקט כמפורט בסעיף 6.5.11.6.4 בנספח א' (ולא כתוצאה מכשל בהלוואה), הקרן לא תשולם במלואה למדינה, כך שחלק הבנק כפי חלקו אם קרן הבטוחות הייתה ממוששת במקרה של כשל בהלוואה, יישאר כפיקדון בבנק להבטחת ההלוואה והמדינה תהיה זכאית לו לאחר פירעון מלא של ההלוואה לפי לוח הסילוקין (ככל שלא היה כשל).	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.5.11.6.4 המתוקן בנספח א'.
44.	סעיף 6.8.1 בנספח א'	לפי נמסר הדיווח החצי-שנתי או הדיווח בהתאם לבקשת הגוף המרכז?	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לנספחים בנספח ח' למסמכי ההזמנה להציע הצעות. הנספח יועבר על ידי הלווה לגוף המרכז ולבנק.
45.	סעיף 6.9 בנספח א'	לעמדתנו, מתודולוגיות המדידה חייבות להיות מאושרות מראש והן תמיד תתייחסנה לחריגות העולות מתפעול שוטף בתום לב. כמו כן – הפרויקט עשוי להיות תלוי בשינויים תפעוליים אצל הלקוח מכח שינויים מסחריים אצלו, ולכן יש להבהיר את סוג האישור שנדרש במצב מסוג זה.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לתשובות לשאלות 10 ו-22 לעיל.
46.	סעיפים 6.10.2 ו-8.1.2 בנספח א'	ישנם מקרים חריגים, שבהם יש עילה להעמדה לפירעון מידי של ההלוואה במסגרת הקרן שהינן מיוחדות להלוואה, ואינן מחייבות להעמיד לפירעון מידי הלוואות אחרות של הלווה בבנק. מבוקשת התייחסות ועדת המכרזים לעניין זה.	ועדת המכרזים מבהירה כי במקרים חריגים שינומקו מראש ויאושרו על ידי המזמין, ניתן יהיה להימנע מפירעון מידי של הלוואות אחרות של הלווה בבנק.

47.	סעיף 6.10.2 בנספח א'	לעמדתנו, הדרישה להשוואה לגבי הלוואות לבעלי עניין בלווה, מנוגדת לדין ולעיקרון האישיות המשפטית הנפרדת של חברה ויש למחוק לגבי "בעלי עניין".	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה אך מחדדת כי הוראות הדין גוברות על האמור במסמכי המכרז.
48.	סעיף 6.10.4.1 בנספח א'	נבקש למחוק את המילים "וזאת למעט קרן הבטוחות כאמור בסעיף 6.5.11.6 לעיל".	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה. ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב גם לתשובה 54 במסמך התשובות לשאלות ההבהרה שפורסם ביום 6 בספטמבר 2018.
49.	סעיף 6.10.4.4 בנספח א'	נבקש להפנות את תשומת הלב לכך שהסעיף מתייחס לערבות בעלים כשמדובר בחברה בלבד, ולגבי עוסק מורשה לא יחול סעיף זה.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.10.4.5 המתייחס למצב שבו הגבייה נעשית מהלווה. בשני הסעיפים (6.10.4.4-3.10.4.5) יש לחלק את סכומי הגבייה פארי פאסו בהתאם ליחס החובות הנערבים ושאינם נערבים.
50.	סעיף 6.10.4.5 בנספח א'	נבקשכם לקבוע כי מועד הגבייה מתייחס למועד בו החל הפיגור הראשון בהלוואה הנערבת.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה.
51.	סעיף 6.10.4.5 בנספח א'	הסעיף מתייחס לחלוקה בין ההלוואות האחרות שניתנו ללווה לבין ההלוואה הנערבת אולם, ישנם חובות אחרים שאינם בהכרח הלוואה, ולכן מבוקש לשנות ולקבוע כי התמורה תחולק בין ההלוואה הנערבת לבין סך כל החובות של הלווה לבנק.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.10.4.5 המתוקן.
52.	סעיף 6.11.8 בנספח א'	נבקשכם לשקול שנית את שינוי נוסח הסעיף, כך שעריכת ההתחשבות תהיה רק בסיום תקופת ההתקשרות. אם ההתחשבות תיותר בתום כל שנה עשוי להיווצר מצב הפוך לפיו המדינה תידרש להשיב כספים לבנק בשנים עוקבות.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 6.11.8 המתוקן.
53.	סעיף 6.12.3 בנספח א'	הבנק אינו ערוך לתדירות הבדיקה הנדרשת בסעיף זה. נבקשכם למחוק דרישה זו.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה. יש לבצע את הבדיקות באופן ובתדירות המפורטים בסעיף זה.
54.	סעיף 6.12.7 בנספח א'	מבוקש שההתקשרות עם עו"ד החיצוניים תבוצע ישירות מול המדינה.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה.
55.	סעיף 6.12.14 בנספח א'	קיימת בעיה מיכונית בקשר ליכולתו של הבנק לעמוד במעקב בנושא האחוזים המבוקשים. נבקשכם כי האמור בסעיף יבוצע בהתאם לשיקול הדעת של הבנק.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה.
56.	סעיף 8.1.3 בנספח א'	להבנתנו, התנאי הקבוע בסעיף זה כהפרה יסודית אינו מוגדר בהסכם עצמו כהתחייבות. בנוסף, התנאי מנוסח באופן מאוד רחב שעשוי לפגוע בהתנהלות הבנקאית התקינה מול הלקוח.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לאמור בסעיף 3.1.12 בנספח א'. בנוסף, ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לסעיף 8.1.3 המתוקן.
57.	סעיף 12.4 בנספח א'	מבוקש למחוק את הסיפא של המשפט "וכל תאגיד שבעלי הבנק הם בעלי עניין בו". מדובר בהרחבה מאוד משמעותית שאינה ישימה.	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לתשובה מס' 60 בתשובות לשאלות הבהרה שפורסמו ביום 9 בספטמבר 2018.
58.	סעיף 18 בנספח א'	נבקשכם להבהיר כי הגילוי נוגע רק לחשבונות בהם הלווה הוא בעלים לבד ללא שותפים שלגביהם אין ויתור על סודיות אל מול המדינה ולכן לא ניתן להעביר לגביהם מידע. בנוסף, נבקש שחובת הצגת המידע לא תכלול מסמכים פנימיים של הבנק.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה ומחדדת כי סעיפי ההסכם אינם גוברים על הוראות הדין. בנוסף, ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לתשובה מס' 64 למסמך שאלות ההבהרה מיום 6 בספטמבר 2018.
59.	סעיף 2' בנספח 2'	נבקש להפנות את תשומת לב ועדת המכרזים כי דרישת הפירוט בגין חובות הערב ידרשו אישור מראש של הערבים לחתימה על כתב ויתור על סודיות כלפי המדינה.	ועדת המכרזים מבהירה כי סעיפי ההסכם אינם גוברים על הוראות הדין.
60.	נספח ח'3	נבקשכם לאפשר להגיש בקשות גם לפרויקטים שאינם ברשימת הטכנולוגיות המאושרות. לעמדתנו, על מנת לבצע שינוי שוק מהותי בעזרת מנגנון ההלוואות בערבויות מדינה יש לכלול החלפת תהליכי ייצור כך שיהפכו ליעילים יותר – כמו תנורי אינדוקציה במקום תנורים רגילים, ביצוע תהליכי ייצור בתת לחץ ושינוי תהליכי הייצור.	ועדת המכרזים דוחה את הבקשה. בהתאם לסעיף 6.5.7.5 בנספח א' למזמין שמורה הזכות לעדכן את רשימת הטכנולוגיות למימון מעת לעת.
61.	נספח ח'3	לא מצאנו במסמכי ההזמנה להציע הצעות התייחסות לנושא זיהום אוויר המוצג במסמכים	ועדת המכרזים מפנה את תשומת הלב לנספח ח'3 המתוקן.

	<p>המפורטים בהוראת מנכ"ל 4.41 של משרד הכלכלה ובאתר המשרד להגנת הסביבה- מקצה ב' של תכנית מענקים להתייעלות אנרגטית. נבקשכם לבחון את תיקון ההנחיות לשדרוג מערכות תאורת חוץ, כך שניתן יהיה להשתמש במגוון רחב של גופי תאורה המשלבים התייעלות אנרגטית ושמירה על סביבה בטוחה ביולוגית.</p>		
--	---	--	--